

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobců: **a) L. K., b) M. K.**, zast. JUDr. Petrem Schlesingerem, advokátem se sídlem Bratčice 137, Bratčice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno, v řízení o kasační stížnosti M. P., zast. JUDr. Petrem Schlesingerem, advokátem se sídlem Bratčice 137, Bratčice, proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 7. 2020, č. j. 62 A 123/2019 - 90,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností doručenou zdejšímu soudu dne 30. 7. 2020 se M. P., dále jen „stěžovatelka“), domáhala zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta žaloba žalobců a) a b) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2019, č. j. JMK 45064/2019, sp. zn. S-JMK 17393/2019 OÚPSŘ. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Rosice ze dne 6. 6. 2018, č. j. MR-S 11346-17-OSU-RN-11, kterým byla zamítnuta žádost žalobců o vydání dodatečného povolení stavby „*pergola u rekreační chaty*“ L. H. č. ev. X, stojící na pozemku p. č. st. X v katastrálním území L. H. Současně s podáním kasační stížnosti stěžovatelka podala také návrh na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

[2] Společně s kasační stížností doručila stěžovatelka zdejšímu soudu kupní smlouvu ze dne 7. 5. 2020, na základě které nabyla vlastnické právo od žalobců a) a b) ke stavbě č. ev. X, stojící na pozemku p. č. st. X, stavba pro rodinnou rekreaci zapsaná na listu vlastnictví č. X, vedeném u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Brno-venkov, katastrální území L. H., obec L. H. Současně s touto kupní smlouvou doručila zdejšímu soudu také výpis z katastru nemovitostí – list vlastnictví č. X, podle kterého je v katastru nemovitostí zapsána jako vlastník uvedené stavby č. ev. X na základě rozhodnutí o povolení vkladu ze dne 30. 7. 2020, s právními účinky ke dni 1. 7. 2020 (vkladové řízení č. V -10020/2020).

[3] Nejvyšší správní soud musel s ohledem na povahu věci nejprve posoudit, zda kasační stížnost podala k tomu oprávněná osoba.

[4] V souladu s § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), je kasační stížnost „*opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatel“)* domáhá zrušení soudního rozhodnutí“ (důraz přidán).

[5] Z výše citovaného ustanovení s. ř. s. jasně vyplývá, že kasační stížnost může podat pouze účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení. V nyní projednávané věci přitom není sporu o tom, že stěžovatelka účastnicí řízení před krajským soudem, ani osobou na něm zúčastněnou nebyla. Svou aktivní legitimaci stěžovatelka dovozuje na základě převodu vlastnického práva č. ev. X, stojící na pozemku p. č. st. X v katastrálním území a obci L. H.

[6] Nejvyšší správní soud se proto musel zabývat také otázkou procesního nástupnictví. Vlastní úpravu procesních následků singulární sukcese s. ř. s. neobsahuje, proto se s ohledem na § 64 s. ř. s. přiměřeně použije právní úprava obsažená v zákoně č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“).

[7] V souladu s § 107a odst. 1 o. s. ř. „*má-li žalobce za to, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva nebo povinnosti účastníka řízení, o něž v řízení jde, může dříve, než soud o věci rozhodne, navrhnout, aby nabyvatel práva nebo povinnosti, popřípadě ten, kdo převzal výkon vlastnického práva k majetku, o něž v řízení jde, vstoupil do řízení na místo dosavadního účastníka.*“ Podle odst. 2 téhož ustanovení pak soud „*návrhu usnesením vyhoví, jestliže se prokáže, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost uvedená v odstavci 1, a jestliže s tím souhlasí ten, kdo má vstoupit na místo žalobce; souhlas žalovaného nebo toho, kdo má vstoupit na jeho místo, se nevyžaduje. Právní účinky spojené s podáním žaloby zůstávají zachovány.*“

[8] Citované ustanovení § 107a o. s. ř. upravuje tzv. překážky postupu řízení. Výslovně však pamatuje pouze na takové skutečnosti, které nastaly v průběhu soudního řízení, resp. po zahájení řízení do rozhodnutí soudu o věci samé. Pakliže nastane skutečnost předvídaná v § 107a odst. 1 o. s. ř., může žalobce navrhnout, aby na jeho místo nastoupil nabyvatel práva nebo povinnosti, o něž v řízení jde (viz výše). Soud tedy nepostupuje z úřední povinnosti (na rozdíl od tzv. univerzální sukcese, resp. ztráty způsobilosti být účastníkem řízení, viz § 107 o. s. ř.). Podmínkou pro aplikaci institutu procesního nástupnictví podle § 107a o. s. ř. je proto také návrh žalobce, dále pak souhlas toho, kdo má do řízení vstoupit, a prokázání skutečnosti, která převod nebo přechod práva či povinnosti způsobila.

[9] V nyní projednávané věci nastala specifická situace – řízení u krajského soudu bylo skončeno dne 9. 7. 2020, kdy byl vydán napadený rozsudek (právní moc tohoto rozsudku nastala dne 15. 7. 2020). K rozhodné skutečnosti (převodu vlastnického práva) však došlo až dne 30. 7. 2020, kdy byl Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj povolen vklad vlastnického práva do veřejného seznamu katastru nemovitostí. I když právní účinky vkladu nastaly ke dni podání návrhu na vklad – dne 1. 7. 2020, tj. ještě v době řízení před krajským soudem, za rozhodující je nutné považovat den, kdy byl vklad vlastnického práva povolen (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 11. 2006, sp. zn. 28 Cdo 990/2006). K rozhodné skutečnosti – převodu vlastnického práva – tak došlo v době, kdy již řízení u krajského soudu neprobíhalo. Základní předpoklad, který je v souladu § 107a o. s. ř. nezbytný k tomu, aby soud mohl o procesním nástupnictví stěžovatelky usnesením rozhodnout, tak splněn nebyl.

[10] Zbývá proto posoudit, zda byla stěžovatelka oprávněna podat kasační stížnost, aniž by bylo postupem podle § 107a o. s. ř. rozhodnuto o jejím procesním nástupnictví, tj. zda se

pokračování

mohla stát účastníkem řízení na místo žalobce již samotným soukromoprávním úkonem (na základě kupní smlouvy ze dne 7. 5. 2020).

[11] K této otázce zaujal jednoznačný postoj v usnesení ze dne 30. 11. 2005, sp. zn. 29 Odo 47/2005, Nejvyšší soud. Ten uvedl: „Z výše citovaného ustanovení je nepochybné, že návrh na vstup do řízení na místo dosavadního účastníka (§ 107a o. s. ř.) je oprávněn učinit pouze žalobce (jako účastník řízení). Přitom není vyloučeno, aby v případě, kdy v průběhu řízení dojde postupně k vícenásobné sukcesi, dosavadní žalobce navrhl, aby do řízení vstoupil poslední z nepřetržitě řady nabyvatelů práva (povinnosti), o něž v řízení jde. Osoba, jejíž vstup do řízení je navržen, se pak stává účastníkem řízení až právní mocí usnesení, kterým soud návrhu podle § 107a o. s. ř. vyhověl (a ke témuž datu přestává být účastníkem řízení ten, na jehož místo nový účastník vstoupil). Do té doby zůstává účastníkem řízení ten, kdo jím byl v době vydání usnesení podle § 107a o. s. ř.“ Tyto závěry přejal ve své judikatuře také Nejvyšší správní soud; viz např. usnesení ze dne 19. 4. 2018, č. j. 7 As 97/2018 - 20.

[12] Z výše uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že nabyvatel práva nebo povinnosti se může stát právním nástupcem účastníka řízení teprve na základě pravomocného rozhodnutí soudu o tom, že jej jako právního nástupce do řízení připustí. Je tak nutné uzavřít, že kasační stížnost byli oprávněni v nyní projednávané věci podat pouze žalobci a) a b), a to ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 věta první s. ř. s.). Za této situace proto bylo namístě, aby zmocněný advokát podal kasační stížnost nejpozději dne 29. 7. 2020 jménem těchto žalobců. Teprve poté měli žalobci a) a b) navrhnout, aby na jejich místo do řízení vstoupila stěžovatelka. Takto ovšem žalobci nepostupovali. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že kasační stížnost podala osoba k tomu zjevně neoprávněná.

[13] Dlužno dodat, že dne 9. 7. 2020 proběhlo před krajským soudem jednání, na kterém se žalobci, resp. jejich zástupce o vkladovém řízení probíhajícím u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj nijak nezminil. Za této situace nelze krajskému soudu vyčítat, že probíhající vkladové řízení nijak nezohlednil. Ke stejnému závěru přitom dospěl Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 18. 12. 2009, č. j. 5 As 94/2008 - 44, č. 2032/2010 Sb. NSS, ve kterém uvedl: „*Nebylo přitom povinností krajského soudu ověřovat, zda byl žalobce v době rozhodnutí krajského soudu stále vlastníkem předmětných pozemků, jestliže jím byl v průběhu správního řízení i v okamžiku zahájení řízení před krajským soudem. Touto skutečností by se musel krajský soud zabývat, pokud by ji stěžovatel uplatnil v řízení před krajským soudem, nebo pokud by žalobce v řízení před krajským soudem navrhl, aby do řízení místo něj vstoupil nabyvatel vlastnického práva ke předmětným pozemkům (§ 107a o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).*“ Jelikož v nyní projednávané věci rozhodl Katastrální úřad pro Jihomoravský kraj o povolení vkladu vlastnického práva stěžovatelky ke stavbě č. ev. X v obci L. H. až dne 30. 7. 2020, nemohl by krajský soud o procesním nástupnictví stěžovatelky rozhodnout ani tehdy, navrhli-li by tento postup žalobci již v řízení před krajským soudem, neboť rozhodující skutečností z hlediska procesního nástupnictví je právě rozhodnutí o povolení vkladu (viz výše citované usnesení Nejvyššího soudu, sp. zn. 28 Cdo 990/2006).

[14] Na základě shora uvedeného Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než kasační stížnost stěžovatelky podle § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítnout.

[15] Pouze pro úplnost pak Nejvyšší správní soud dodává, že o návrhu na přiznání odkladného účinku za takto specifické procesní situace nerozhodoval a rovnou rozhodl o kasační stížnosti.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.; žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže kasační stížnost byla odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 3. září 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu